

KIS LAP

1904. január 17-én.

Ára negyedévre 2 kor. Egyes szám ára 24 fillér.

Megjelen minden vasárnap.

HULL A HÓ. (Lásd a 40. lapon.)

János generális.

ELBESZÉLÉS
AZ IFJUSÁG SZÁMÁRA.

IRTA
GODA GÉZA.

II-ik
FEJEZET.

(Folytatás.)

Az ujbári kajmakám.

VALA PEDIG ebben az időben a török az ur Magyarországon s Ujvár várában Memhet kajmakám parancsolt az ő török katonáinak. A derék Memhet gondolta ki egy izben azt a tréfát, hogy tizenkét szál katonáját felöltözteté vásári komédiásnak s így szóla hozzájuk:

— Hajnalban indultok Séllye felé! Ott megálltok a kollégium előtt, belefujtok a sipotokba, összeveritek cin-tányéraitokat, megütitek a nagy dobot s emigyen muzsikálván, muzsika-szóval kergetitek el a kollégiumból a jezsuita atyákat diákjaikkal együtt. Elfoglalván így a házat, megjelentitek nékem még azon napon. Megértettétek!

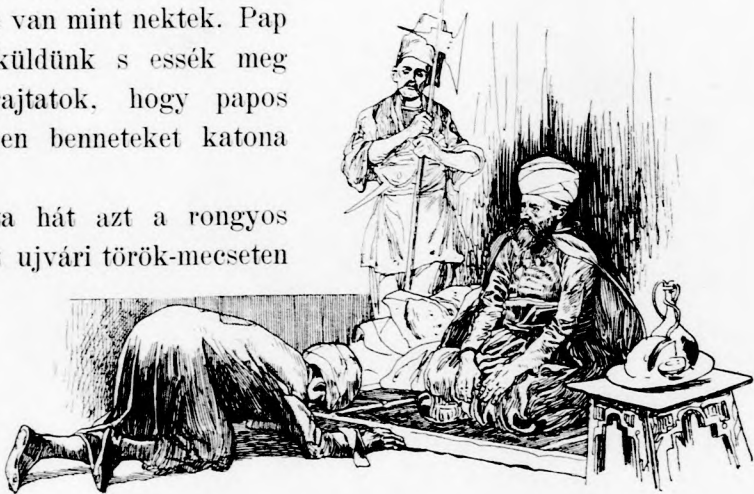
Az egyik török meghajolt s így szólt:

— Boesáss meg böles kajmakám, de bizony nem értjük, hogy mi a kívánságod.

A kajmakám piros lett a dühtől, mint a főtt rák.

— Pedig, mondta kiáltva, igen világosan beszéltem. Csak nem küldetek benneteket lóháton, kardosan a jámbor papok ellen. Elég azoknak a muzsika-szó is. Látom azonban, hogy együgyűek vagytok s hogy a esalafintaság nem vet föl benneteket. Hát adok én majd olyan embert mellétek, aki nek több esze van mint nektek. Pap ellen papot küldünk s essék meg a szégyen rajtatok, hogy papos ember vezessen benneteket katona létetekre.

Előhivatta hát azt a rongyos dervist, aki az ujbári török-mecseten minden órában kiállt a mecset erkélyére s onnan hirdette a jámbor

törököknek Allah dicsőségét és az idő mulását. lekiáltván a piacra minden órában, hogy hány az óra. A müezzim tehát megjelent a kajmakám előtt, földig megbókolt előtte s miután végighallgatta Memhet tervét, bólintott a fejével.

— Értem, mondá.

— No ha érted, felelé Memhet, akkor ne állj itt, hanem készülj az utra s hajnalban indulj ki Ujvárból.

— Legyen parancsod szerint, mondá a müezzim s távozott.

Másnap kora délelőtt már ott volt a séllyei kollégium előtt tizenketted magával: fél óra multán muzsika-szóval nyitotta meg a kollégium kapuját, be is tört rajta s mindent úgy csinált, ahogy a kajmakám rendelte. Hanem valamit még sem tett úgy, ahogy a kajmakám szeretne volna: mert az, hogy kidobják őket a kollégiumból, nem volt benne az utasításban. Pedig, amint láttuk, ugyancsak alaposan kitétek szűröket a jezsuiták házából s még egy kis utravalót is adtak nekik.

A müezzim és tizenkét katonája tehát így került ki a séllyei kollégium elé a földre s így lett esúfjává az utca gyerekeinek.

Itt aztán nem lehetett tovább okoskodni. A török föltápaszkodott a földről, sántított egyet-kettőt s aztán, miközben dühösen megfenyegette a kollégium ablakait, elindult társaival együtt. A város végén lóra ültek s úgy mentek aztán valamerre, az orruk irányában.

Ki tehet róla, hogy az orruk irányába éppen Kömlődfalva esett, ez a csinos, tiszta fehér házakkal ékes falucska, ahol is jámbor magyar emberek laktanak nagy békességben, soha semmi meg nem zavarta békességüket, napjuk munkában tellett, esőndes nyugodalomban éjszakájuk. Háboru üszke nem röpült soha házuk tetejére s az Isten csapása mindenkor óvatosan elkerülte az apró fehér házikók tájékát.

Hanem az ujvári kajmakám müezzimje nagyon haragudott a séllyei megverettetése miatt s megfogadta, hogy ahol magyar községbe ér, legényeivel fölgyujtatja s korbáccsal kerget szét minden eleven embert. A müezzim hát ilyen szándékkal lovagolt be este felé a faluba, ahol is nagy alázatosan viselkedett s úgy tett, mintha a török imádságnál egyebet nem is tudna. Mikor aztán leszállt az est a kömlői házikókra, akkor fölgyujtatá a falut, félre verette a harangokat, éktelen lármát csapott a riadó-dobbal, amitől a megriadt nép ész nélkül kezdte szerte-szét szaladgálni.

A futókat aztán könnyű volt leteperni, védtelen asszonyokat fojto-
gatni, megrugdosni, apró gyerekeket nagy kegyetlenül elpusztítani
s az egész falut úgy fölforgatni, hogy másnap reggelre rémült
esapatokban szaladtak a kömlödi parasztok Sellye felé, ahol egy
kis segítséget és támogatást reméltek. Halálra rémült s megsebzett
asszonyokat vittek maguk előtt a férfiak, hátukon apró gyer-
mekeket cipeltek, akik nem bírták a hosszú gyaloglást. Lehajtott
fővel, szomorúan ballagtak; sehogy sem értették meg, miért kellett
házuknak lánggal elégnie, elpusztulnia gyermekeiknek, holott soha
senki ellen nem vétettek.

— Ez a mi sorsunk, mondogatták egymásnak. Olyanok vagyunk,
mint a fűszál. Reggel frissen, harmatosan ébredünk, aztán arra jár
valaki, akit a véletlen küldött éppen a mi házunk tájára s akkor
letipor bennünket.

— Ugy, ugy, mondja a második is szomorúan. És hányan
tipornak. Hol a török, hol a német, hol pedig saját véreink jönnek
ellenünk olyan gyűlölettel, mint ha nem is egy-azon földnek vol-
nánk gyermekei.

Nagy szomorúság volt lelkükben, amint Sellyére értek.

Ott megálltak a kollégium előtt, mert hogy az volt a legna-
gyobb és legszebb épület.

— Ha il-
valami segítsé-

Háromszé-
portás őrzött s
emberek álltak
kezével, hát n
amint a sebes
segítségükre l

Kolinovic
előkiáltotta di
török katoná
paraszt népne
sütöttek főzte
gium öreg or
egy kicsit dur
a sebesülteket
friss vízzel m
ságot lelkébe.

KIRÁNDULÁS

 A NINCS jobb
nektek, mily
a mi kutyav

Nyáron, mikor a m
a Jutka meg a Gyu
— amit a kisebbek,
alig győznek bevár
szomszéd faluba nya
Bálinton voltunk.

Imádjuk mind a r
sunkat, Budapestet,
égetően süt a nap, r
aszfaltja. Jobb akko
utjaival a falu. Ott
a gyaloglásra; még
is úgy kérte a mam
ki Kutyavárra. Ped
is olyan közel Török
ha a kirándulók jo
vannak. De menni a

A szomszédunk,
mondja, hogy ott jó

— Ha ilyen szép házban laknak, gondolták, csak telik nekik valami segítségre is.

Háromszor kopogtattak hát a tölgyfa-kapun, melyet Janesi portás őrzött s amelyet mind-annyiszor fölnyitott, ha odakünn szükös emberek álltak meg. Még a madaraknak is eleséget szórt mind a két kezével, hát még az embereknek. Janesi hát kinyitotta a kaput s amint a sebesült asszonyokat megpillantá, menten szaladt, hogy segítségükre legyen.

Kolinovics uram is sietve jött elő a fizikum laboratoriumból, előkiáltotta diákjait is s amilyen hamarosan kilóditották tegnap a török katonákat, olyan hamar csináltak szállást a hajléktalan paraszt népnek. A konyha minden kuktáját munkába állították, sütöttek főztek, bort és levest melegítettek, előkerítették a kollégium öreg orvosát is, aki megjelenvén a beteg asszonyok ágyánál, egy kiesit durva hangon, de igen nemes szeretettel vette gondjaiba a sebesülteket. Az egyiknek herba-teát főzetett, a másiknak tiszta friss vízzel mosogatta sebeit, a harmadiknak jó szóval öntött bátorságot lelkébe.

(Folytatása következik.)

KIRÁNDULÁS KUTYAVÁRRA.

A NINCS jobb dolgok: elmondom nektek, milyen mulatságos volt ez a mi kutyavári kirándulásunk.

Nyáron, mikor a mi nagyobb gyereink, a Jutka meg a Gyurka már levizsgáznak — amit a kisebbek, a Gabi meg a Bözsike alig győznek bevárni — elmegyünk egy szomszéd faluba nyaralni. Az idén Török-Bálinton voltunk.

Imádjuk mind a mi édes, szép fővárosunkat, Budapestet; de nyáron, mikor égetően süt a nap, mégis nagyon forró az aszfaltja. Jobb akkor gidres-gödrös gyeses utjaival a falu. Ott az ember kedvet kap a gyaloglásra; még a négy éves Bözsike is úgy kérte a mamáját, hogy ránduljunk ki Kutyavárra. Pedig hát Kutyavár nincs is olyan közel Török-Bálinthoz, különösen, ha a kirándulók jobbára nyolc éven alul vannak. De menni akarnak, hát menjünk!

A szomszédunk, a Bözse papája, azt mondja, hogy ott jól lehet megozsonnázni.

Van ott elég asztal, pad, meg ami fő, akad ott jó ember is, aki kevés pénzért, jó szóért hoz friss tejet, vaját, turót, lágy kenyeret. De jó is falun!

Hanem azért ne tessék olyan nagyon megörülni, mert a végén csattan az ostor.

Hát szó ami szó: mi bizony megjártuk. Hogy miképen? — ezt akarom éppen elmondani.

Mint valami varázs-ütésre terjedt el a hír a faluban, hogy megyünk kirándulni Kutyavárra.

A társaságunknak apraja-nagyja utra készen állt. A falu végén volt a gyülekező hely. A Bözse papája mindenkinek hirül vitte, hogy a világért se hozzon magával ennilót senkise, mert kár lenne a fáradságért. Hiszen lesz ott bőven minden! Akár tejbe-vajba fürödhetünk, ha éppen keüvünk szottyán.

Kár az embernek elbizakodnia. Egy szóval: senkiönk sem hozott magával egy falat ennilót sem. Így indultunk neki

a három órás utnak vigan, telve remény-nyel.

Gyönyörű hely ez a Kutjavár, de nem jó üres gyomorral nézni. Megirigyli az ember a fákat, amelyek oly szépek és dúsak. Bezzeg, ha rászorulnának a kutjavári vendégszeretetre, valamennyi rút és hitvány volna. De nekik jó; a kegyelmes Isten ad nekik enni-inni valót bőven.

Az ut Török-Bálint és Kutjavár között a legkellemesebb. Az ember el sem fárad. Mikor már fele utjánál messzebb voltunk, kérdeztük a hat éves Pistától, hogy nem-e fáradt? Erre ő vidáman azt felelte, hogy olyan fáradt, mint ha az imént indult volna el hazulról. De még a csöpp Bandi is csak most kezdett el amugy Isten igazában futni. Jutka, aki utána szaladt, alig birta elfogni.

Dalolásból, mulatozásból nem fogyott ki a zajos társaság. Gyönyörűség volt nézni, amint katonásan sorakozva lépkedtek ezek a jó kedvű gyermekek, élükön az éber Bözsevel. Alig akartak pihenőt tartani, pedig ugy csalogatott, biztatott bennünket az a zöld pázsit, meg az a sok árnyas fa. De a vidám kirándulók csak nagyritkán akartak leülni, mikor hát egy csöppet sem voltak elfáradva. Olyan szaporán rakták apró lábaikat, hogy öröm volt nézni.

Végre megérkeztünk Kutjavárra, még pedig a legnagyobb rendben: tele szívvvel és üres gyomorral. Hohó! Hát ezek mik itt a sűrű lombos fák alatt? Hát bizony nem mások, mint asztalok meg padok. Ez meg itt Kutjavár.

— Gyorsan, gyermekek! Itt vagyunk, telepedjete le! Most jön a java! Ti csak pihenjete le a padokra, a gyöpre, én majd beljebb fordulok, mondja a Bözse papája. Hozatom az ozsonnát, tudom, hogy éhesek vagytok. De azt előre megmondom, gyerekek, hogy sokat semmiből sem szabad ennetek, nehogy elrontsátok a bendőtöket. Azt akarom, hogy mindig kellemesen emlékezzünk vissza a kutjavári kirándulásra.

Bezzeg mások meg máskép akarták. Micsoda visszatérés volt az! Csak a

vadász bácsik lehetnek olyan szomorúak, levertek, ha vad nem jön a puskájuk elé, mint a Bözse papája volt, midőn közibénk vissza jött.

— Nem adnak semmit se ennünk! mondá.

— Nem jó az éhes gyomorral tréfálni! mondja Flóra néni.

— Nincs a tréfára egy csöpp kedvem se! Tiszta valóság, hogy semmit sem adnak enni.

— No, ne bolondozzon! mondja Stefi néni.

— Ennek a fele se bolondság! feleli a Bözse papája. Azt mondja az erdészné, aki enni-innivalóval szokott szolgálni, hogy a gróf ur, a tulajdonos, megtiltotta, hogy traktálják az utasokat.

— De, viszonzom én, hiszen tavaly mindent kaptunk, amit szemünk-szánk megkivánt.

— Az tavaly volt, veti ellen ő; most meg így van.

— Éhesek vagyunk! kiabálja tele torokkal a gyerek-had.

— Tejet! esdekel az aranyhaju Bözsike.

— Én is nagyon éhes vagyok! mondja nagy-komolyan a Jutka.

— Anyuskám, hiszen azt mondtad: Kutjaváron megozsonnázunk! panaszkodik Gyurka.

— Enni szeretnék! fejezi ki röviden óhaját Bandika.

— Nekem vajás kenyeret! eseng Bözse.

— Én is azt szeretnék! pityereg Pista.

— Olyan jó volna egy kis kenyérke! szepegi Gabika.

Jaj! De mikor mi a legszerényebb vágyakat sem birtuk kielégíteni.

— Majd megpróbálom én, mondja Flóra néni. Ha csak kőből nincs ezeknek az embereknek a szívek, kell hogy adjanak, ha egyebet nem, hát egy pár szelet kenyeret. Csak legalább a gyerekeknek jutna!

De bizony hiába volt a szép szó, könyörgés. Utóbb már a gorombaság sem használt. Az erdészné hajthatatlan maradt, de még őrt is küldött: a leányát küldte az ablakhoz, mihelyest nesztét vette, hogy mi pereputtyostul fölkerekedtünk és egyenesen a

béres asszonyok felé tartunk, hát ha ott nagyobb szerencsével járunk és emberi szívre találunk. De azok sem mertek enni-valót adni. Folyton azt hajtogatták, hogy ők szívesen adnának, de nem mernek, mert felülről meg van tiltva.

— Nézzék csak, lelkeim, mondotta az egyik asszony, hogy les bennünket ott az ablakból a kisasszony: vajjon adunk-é egy kis elemőzsiát.

— Hát legalább a gyerekeknek adjanak, ahányan vannak, annyi szelet kenyeret. Éhesek az istenadták nagyon, és hosszú az ut vissza Török-Bálintra.

— Ne merjen senki adni! hangzott az erdész-kisasszony parancsa.

— De mi éhesek vagyunk! jajdultak fel a gyerekek.

— No már én nem bánom, kérem, ha rögvést kenyérvesztes leszek is, mégis adok ezeknek a csöpp szentjeimnek kenyeret, de még tejet is mellé! Így szólt egy kedves

arcu barna menyecske. Tessék csak beljebb kerülni a nagyobbik házba.

— De nem úgy van az, édes lelkem, mondtam én. Értsetek meg jól, gyermekeim. fordultam az éhes kis had felé. Ez a kedves néni, ha most nektek egyszeri jóllakásra való kenyeret ad, örökre elveszíti a maga kenyerét. Akartok-e még tőle kenyeret?

Egy hangos »nem!« kiáltás nyilalt a levegőbe s már is sarkon fordultak. Az a jó néni meg egy-egy könny-cseppet törült ki jóságos szeméből.

— Eszünk majd mi otthon! De jó is lesz! Hiába, mégis csak igaz, hogy legjobb otthon.

Nem is remélhettük, hogy így étlenszomjan bírják a gyerekek a gyaloglást. Sőt egészen jól ment a visszarándulás. Otthon meg bőven terített asztal várt.

Jutka, Gyurka, Gabi és Bözsi csak azon örültek, hogy milyen jó lesz nem sokára

megint látni a jó nagymamát, aki már fáradozik, hogy mire haza érünk, legyen jó fris ebéd. De volt is ám, még pedig a javából! Mi meg csak ettünk, ettünk, alig birtunk betelni. De ha véletlenül erre vetődött volna ilyen magunkfajta éhes kiránduló, azért szívesen megosztottuk volna vele a falatunkat. Nem engedték volna üres gyomorral vissza fordulni.

Azt azonban elmondhatjuk, hogy egy tapasztalattal gazdagabbak lettünk. Tudniillik: gyerekekkel utra csak teli tarisznyával szabad menni, mert számítani kell rá, hogy vendéglátó Magyarországon akad ház — az igaz, hogy nem volt magyar ház — ahol el bírják nézni, hogy egy csapat, s közötté több apró gyermek még pénzen se kapjon egy falat kenyeret.

S így bizony nem emlékszünk vissza kellemesen a kutyavári kirándulásra, jóllehet el se rontottuk a gyomrunkat.

Kutyavára pedig nem érdemli a nevét, mert a kutya, ha jólakott, nem irigy állat.

Etelka néni.

HULL A HÓ.

(Képpel a címlapon.)

*Hull a hó, hull a hó,
Jaj, milyen szép, milyen jó!
Iskolánkba felfrissülve érünk,
Jó Istenem, sok ily napot kérünk!*

*Hull a hó, hull a hó,
Jaj, milyen szép, milyen jó!
Siessünk, mert mindjárt nyolc az óra,
Érjünk célhoz a csengetyű-szóra!*

*Hull a hó, hull a hó,
Jaj, milyen szép, milyen jó!
Itt vagyunk már kezdődik az óra,
Figyeljünk, és ne nézzünk a hóra!*

*Hull a hó, hull a hó,
Jaj, milyen szép, milyen jó!
Bár nem nézzük, mégis látjuk hullni...
Jaj, be gyorsan fog az óra múlni!*

*Hull a hó, hull a hó,
Jaj milyen szép, milyen jó!
Delet ütött. Ujra haza térünk,
Jó Istenem, sok ily napot kérünk!*

Roboz Andor.

APRÓSÁGOK A TERMÉSZET VILÁGÁBÓL.

A banán-fa. Ha a banán-fa friss galyja letörik és a földre esik, magától ver gyökeret és idővel gyümölcsöt terem.

*

Az arany is elpárolog. Kevesen tudják, hogy az olvasztással túlhevített fémek egy része, mint a vizgőz, pára alakjában elszáll. A berlini pénzverő-intézet igazgatója fedezte föl, hogy az olvasztott arany-nak egy része pára alakjában a füsttel együtt elszáll. Hosszabb kísérletezés után sikerült egy igen egyszerű berendezést létesítenie, mely az arany párákat felfogja és lecsapódásra bírja. A berendezés vegyi uton készített közönséges tüzálló téglákból áll, melyeket bizonyos alakban a kéménybe építenek úgy, hogy a füstnek csekély mértékben állják csak útját. A tüzálló követ idő-közönként kivesszik a kéményből, a lerakodást lekaparják róluk és ebből az aranyat kiolvasztják. A körmöcbányai pénzverő újabbban szintén meghonosította ezt az eljárást.

*

Fulánktalan méhek. A »Gleanings« című amerikai méhészsajtó kiadója A. J. Root Medinában, azt írja, hogy a nyáron alkalmá volt Kuba szigetén, az ott élő fulánktalan méheket megfigyelni, még pedig nem a vadonban, hanem kaptárakban. Ez új és érdekes dolog, mert ez ideig ilyen méhek csak az erdőben voltak találhatóak. A kaptárak, írja Root, 20 cm. szélesek és magasak és 60 cm. hosszúak voltak. Ezek a méhek nem építenek olyan lépeket, mint a mi méheink, hanem valóságos mézes köcsögöket, amelyek akkorák és olyan alakúak, mint a tyuktojás, és mindegyikben egy-két evőkanálra való mézet talált. Ezek a méhek kisebbek mint a mieink és e mellett szelidek és könnyen kezelhetők. A kiröpülésre való lyukat olyan picire hagyják, hogy azon egyszerre csak egy méh fér ki. Ez a lyuk azért olyan szűk, hogy könnyebben megvédhessék hajlékukat a rablók ellen és miként Root mondja, elég jól védekeznek. Érdekesnek ugyan érdekesek ezek a fulánktalan méhek, de érték tekintetében eltörpülnek a mi fegyveres méhünk mellett. Az utóbbi igaz, hogy szur, de mézet is ad bőven, míg ellenben a fulánktalan egy-két literre viszi kasonként és ezt is olyan bőven mézelő helyen, mint aminő Kuba szigete.

INNEN-ONNAN.

A kigyó-irtó ember. Európában alig van más mérges kigyó, mint a vipera; ebből a fajtából azonban van annyi, hogy a fele is bőven elég volna. A vipera az utóbbi évtizedekben különösen Franciaországban szaporodott nagyon el, úgy, hogy kiirtására a hatóságok tetemes díjakat tűztek ki. A kigyó-pusztítás terén Európában első helyre Courlot híres francia kigyó-vadász jutott, ki egy időben évenként átlag 3000 darab viperát szolgáltatott be. A vipera darabjéért 50 fillér járt s így Courlot, ki mint jó lövő és gyakorlott vadász amúgy is kényelmesen meg tudott élni, a vipera-vadászat révén is tisztességes évi mellékjövedelemre tett szert. A tizezredik vipera után hajójában körutra indult, első sorban, hogy a viperákat hazája távolabb eső vidékein is kipusztítsa, másod-sorban pedig, hogy sajátos öltözékében bemutatkozzék honfi-társainak. Ez a csodálatos ruha közel 3000 darab vipera bőréből készült: kabátból, mellényből, nadrágból és sapkából. A vipera s általában a kigyók élet-módját, szokásait, tartózkodási és buvó helyeit annyira kitanulmányozta, hogy e tekintetben tapasztalataiból bár mely természet-tudós bő anyagot merithetett volna. Lő-fegyverén kívül kigyó-vadászataira rendszeren még egy, különös szerkezetű hegyes vas-villát is vitt magával, mellyel rendkívül ügyesen irtotta a viperákat. Ahol akár hány éles szemű vadász-ember gyanutlanul elhaladt volna, ott az ő gyakorlott szeme azonnal észre vette a veszedelmes viperát.

Az angol posta. Anglia posta-forgalma olyan óriási méretű, hogy más államok messze mögötte maradnak ebben a tekintetben; kétezer ötszáz nyolcvan millió levelet és négyszáz nyolcvan millió levelező-lapot szállított a múlt évben az angol posta. Egy emberre 61 levél és 12 levelező-lap esik. Könyv-csomagot 810 milliót (fejenként 19) és újságot 176 milliót (fejenként 4) szállított az angol posta. Posta-csomagot 91 milliót adtak fel. Hibás címzés miatt, vagy más okból huszonöt millió levelet és csomagot nem lehetett kézbesíteni és ezek között igen sok pénzküldemény is volt, ami arra mutat, hogy az emberek évről-évre mind inkább elhanyagolják a címezést. Még csodálatosabb az, hogy négyszázezer küldeményen éppenséggel még cím sem volt, és ezekben összesen nyolcvankétezer

dolárt találtak, 325 ezer nem kézbesíthető ajánlott levélben 95 ezer dollár készpénzt és 3 millió hatszázezer dollár utalványt és bélyeget találtak. A közönség hanyag csomagolása miatt a levelekből hatezer dollárnyi pénz, százhusz ezer dollárnyi utalvány és kilencvennégyezer elküldött tárgy veszett el.

Az angol táviróhivatal 93 millió táviratot küldött el. A legtöbb táviratot június -25én adták fel, amikor is 315 ezer táviratot kopogtattak le a hivatalnokok.

Szoborrá alakított élő-fák. Angol nagy-ur kertekben gyakran látni fákat, amelyeket kertészeti mester-fogásokkal, folytonos nyirbálással a legkülönösebb alakokká formáltak át. Főképen a tiszafa és a puszpáng alkalmas erre a célra; de több éven át kell az ágakat nyirbálni, míg a fa kunyhóhoz, állathoz, madárhoz vagy más egyébhez hasonlít. A legtöbb ilyen különös módon formált fa egy Harrington nevű angol főúr elvastoni kastélyának kertjében látható. A tiszafa formálását az angol kertészek VIII. Henrik alatt kezdték és Vilmos angol király alatt ez a Hollandiából áthozott divat általánosan elterjedt. Akkor egész fasorokat alkottak szobor-alaku fák. Idő multával vége lett ennek a divatnak, amely most újra föléledt. Amerikai milliomosok az alakokká formált fákért óriási összegeket fizetnek. A nyesegetés nagy gonddal jár és a századik kertész sem ért hozzá. A legkisebb hiba elég, hogy az egész művet elrontsa. Az elvastoni kastély kertjében van egy pár ilyen fából formált alak, amelyeknek élethűsége mindenkit meglep. (Én magam is láttam puszpángból nyirott fias tyukot, vitorlás hajót és Nelson, a nagy tengeri hős szobrát. *F. b.*)

Az első élő szarvasmarhát 1861. májusban szállították Amerikából Angliába, míg a rendes marha-szállítás csak 1876-ban indult meg.

Egy ausztráliai lakó átlag kétszer annyi húst eszik mint egy angol, háromszor annyit mint egy francia és négy és félszer többet mint egy német.

Párisban bizottság alakult, mely szobrot fog emelni ama posta-galambok emlékére, melyek 1871-ben Páris ostromakor a hir-szolgálatot végezték.

A CSIPKE-BOGYÓK.

KATÓKA egy nagy halom fényes, vörös csipke-bogyó előtt ült. Nagy buzgalommal tisztogatta őket. Ketté vágta, kiszedegette belőle a szurós, szálkás magokat s egy edénybe dobálta.

Erzsike, a Kató pajtása, bekukkantott a konyha-ajtón:

— Szervusz Kató! Hát te mit csinálsz? Mi lesz abból?

— Hecsepecs-íz.

— Jaj be jó lesz! És milyen szép piros bogyók! Akár csak a gránát kövek! szolt Erzsi s gyönyörködve markolt belé. Adj egy kést, hadd segíték én is.

Együtt tisztogatták, vidáman tereferélve a kis mulatságról, melyet Anna néni fog rendezni a gyermekek számára.

Anna nénit minden gyerek szerette a városkában. Tűzbe, vízbe mentek volna érte. Amely gyereknek valami bűja-baja volt, csak Anna nénihez fordult s megvigasztalódva jött el tőle. Arany volt a szíve annak a drága néninek. Szegény ember nem is ment el tőle üres kézzel soha. Most is egy nyomorban élő özvegy asszony s gyermekei megsegítése végett rendezett a városka gyermekei között egy kis mulatságot, afféle gyermekjelmezt. De kikötötte, hogy semmi drága ruhát föl ne vegyenek, szüleiknek hiábavaló költséget ezzel ne okozzanak.

— Majd meglátom gyermekek, mondá, tudtok-e élelmeseke lenni? Állítsátok össze a ruhát úgy ahogy tudjátok. Régi holmiból is lehet. Csak egyszerű, de azért csinos legyen. Azon kívül rajta legyetek, hogy kevés átalakítással más alkalomra is föl lehessen használni. Egy szép disz-kötésű könyvet is tűzök ki jutalmul a legügyesebb gyermek részére. Különösen ti leányok érvényesíthetitek az ügyességteket.

Ilyképen igyekezett Anna néni mindenütt örömet szerezni s a gyermekekben fejleszteni a találmányt, hogy miként tudják egyesíteni a hasznosát a széppel s jóval.

Bezzeg örült a sok gyermek s a szülőknek is tetszett a terv. Hogy törte az a

sok apróság a szőke, barna buksiját: milyen is legyen hát az a ruha, hogy egyszerű is, szép is, meg máskor is használható legyen?

Kató és Erzsi épp erről beszélgettek. Erzsi egyszerre fölveti a fejét, rápillant a halom bogyóra s a homlokára üt:

— Te Kató! Megvan a mi ruhánk! Szerencse, hogy betekintettem hozzád, különben sose találtuk volna ki.

— Mit?

— Ejnye, hát nem találod el?

— Nem én!

— Hát nézd! Mi arra a mulatságra a mi egyszerű vasárnapi fehér ruhánkat vesszük fel s ezekkel a csipke-bogyókkal diszesítjük. Cérnára fűzzük s ráaggatjuk a ruhára. Meglásd milyen szép lesz! ujjongott Erzsi.

— Az ám! álmélkodott Katóka. S a mellett hasznos is, mert másnap ízt főzünk belőle télire.

Rögtön abba hagyták a tisztogatást s édes anya beleegyezésével hozzá láttak a ruhák fölékesítéséhez.

A mulatság napján, hej, be sok gyerek volt izgatott a nagy öröm miatt! Gyültek is sorba mind az Anna néni szépen kivilágított tágas szobájába. Egyik gyerek csikós-öltözetben volt, a másik pillangót ábrázolt, a harmadik pásztor-fiut... de ki tudná azt mind elősorolni?

Mondjam, ne mondjam? Kató és Erzsi nyerték el a jutalom-könyvet. Mind a kettő egyenlően csipke-bogyónak volt öltözve. (Lásd a képet a 43. lapon.) Derekukról egész sor felfűzött csipke-bogyó lógott le, fejükön is ilyenekkel bevont bóbítá volt, s egy-egy piros bogyó ottan diszlett a fekete cipellőjükön. Kezükből hosszú kampós bot, amelyen szintén egész csomó csipke-bogyó függött, mint holmi piros rojt. Enni való aranyos volt mind a kettő. Kacagva beszéltek el, miként tértek rá erre a gondolatra.

A gyermekek irigység nélkül elismerték, hogy a Katóka és az Erzsike jelmeze a legegyszerűbb, legszebb és s a leghasznosabb, miután másnap lefejtik a bogyót a cérnáról, megtisztogatják s kitünő ízt készítenek belőle.

MIND A KETTŐ EGYENLŐEN CSIPKE-BOGYÓNÁK VOLT ÖLTÖZVE. (Lásd a 42. lapon.)

Ha láttátok volna, hogy örült a két leányka, mikor Anna néni megdicsérte őket! Mivel kettő volt a nyertes, megtoldotta a jutalmat még egy könyvvel.

Másnap éppen a Katóék háza előtt vitt el az utam. Vidám kacagás ütötte meg a fülemet a konyhából. Benyitottam. Ott készítették Katóka és Erzsike a tegnapi ruhadíszből a hecsepecs-lekvárt.

Azóta sok év mult el.

Katókából és Erzsikéből Katalin és Erzsébet lett. Már nagy leány mind a kettő, bálozó kisasszonyok, de mindig mondják, hogy sohasem mulattak olyan jól, mint akkor Anna néninél abban a csipke-bogyós ruhában.

Petényi Pálma.

A TÖRÖK-TEMETŐI BOLDOGSÁGOS SZÜZ.

Irta KIMNACH ÖDÖN.

1546-ot irtak. Budavár falain a félhold ragyogott már. Török volt az ur széles Magyarországon.

A mondott évnek őszén együtt ültek Csuntif aga, Tütref effendi (ur) és Kokhod, a török dragomán, vagyis tolmács. Csuntif aga pénzváltó volt. Pontosan végezte el a maga mindennapi esti imáját, s ha elmormogta a szuráját, (az esti imádság egy versét), akkor vett magának egy kis időt, hogy szomszédjával elbeszélgessen.

Tütref effendi kereskedőnek készült, de sehogysem értett a dologhoz. Hát felcsapott költőnek, és annyi szóvirágot hozott össze, hogy a szinompához szokott keletiek elbámultak és vették a munkáját. A könyvkiadók úgy fizettek érte mint a köles. A dragomán iskolázott ember hírében állott és sok nyelvet ismert. Ezért nem egyszer szorultak rá olyanok is, akik különben a papucsukat sem tűrülték volna hozzá. Az ilyen rendkívüli dolgok sok titkos aranyat hoztak Kokhodnak.

Ez a három ur tehát szemben ülve egymással rágyújtottak a nargilére (vizi pipára) s mikor finom gyűrűben szállott fölfelé a dohány illatos füstje, Csuntif aga ezeket mondá a többi figyelőknek:

— Mikor Kelenföldről Tótfalu felé megyünk, jól tudjátok, hogy jobbra marad Szent-Pál árka és balra esnek a szőlő-hegyek. Kis-Pest és a zsidó temető közé esik a török temető. Itt alusszák álmukat azok

a vitézek, akiket a nagy próféta szolgálataiban megölt a sok gyaur köpek (pogány kutya, t. i. a keresztény magyar.) Gyönyörű helyük is van ott, hogy Mohamed paradicsomáról álmodhassanak. A kelő nap sugarai csakhamar megkeresik a csöndesen pihenőket és mikor nyugodni tér, végső sugarait ide küldi. Ezen temető felett volt egy régi kápolna-rom, amelynek egyik épen maradt fülkéjében megtalálták a Boldogságos Szűznek fából faragott szobrát, mely ájtatos keresztény hívők, pápisták nyilatkozata szerint, az olasz Loretóból származott. Együtt ültem néhány jó ismerősömmel és megbeszéltük a magunk dolgait, iddógálva a hegynek gyöngyöző levét. Bevetődik az ivóba egy rongyos alak és kérdi, hogy hallottuk-e már a legujabb csodát?

— Nem mi! Honnan is hallottuk volna?

— Hiszen erről beszél már az egész Buda! A pápistáknak valamilyen szobráról szól a nóta.

— És mi legyen ez a nóta?

— Hát egyszerűen az, hogy igazhívő férfiak, akiknek szakállát Allah (Isten) növecsze nagyra, a török temető mellett egy kápolnára akadtak, abban meg a Boldogságos Szűz szobrára. Csoda dolgokat beszélnek felőle.

— Ugyan mit? kérdezték Mehemet vargát.

— Tudjátok meg tehát. A budai basa ő kegyelmessége megengedte a pápistáknak, akik a váron kívül lagnak, hogy a maguk vallásának szokásait hiven követhessék. Kegyelemből meghagyta nekik a templomaikat és kápolnájukat; misézhetnek is, predikálhatnak is. Harangjuk azonban nincs; azt elvette a kegyelmes basa és ágyut öntetett belőle. De meghagyta azt a kis csöngettyüt, mely a sekrestye mellett volt. Ennek hangja szokta egybe gyűjteni a hiveket. A hajnali harangszót is pótolja. Az egész dolognak nevezetessége az, hogy midőn ez a szobor meghallja a hajnali harangszót, néhány pillanatra felnyitja fájdalomtól lecsukódott szempilláit és azután ismét lehunyja.

A három férfi erre a beszédre, mint ha rugó lökte volna meg őket, felugrottak és akkorát ordítottak a szegény Mehemetre, aki ott állott eddig előttük, hogy az ijedtében leült a földre.

— Hazudsz kutya! bögték a fülébe.

— Nem hazudom! Igaz, amit mondok! szól Mehemet.

— Ird le amit mondtál, ha mered.

Mehemet le is irta kissé rendetlen betűkkel, amit mondott. Aztán oda adta nekik és szóval is erősíté állítását, ami a többieket szerfölött megböszíté. Leírta hegyről-tövíre a következőket:

»A török-temetői Boldogságos Szüz, ha meghallja a hajnali harangszót, fölnyitja a szemeit s azután ismét lehunyja.«

Ennek a bizonyításnak az lett a vége, hogy Mehemetnek hamarosan kiterítették a palástját. Azt se tudta, hogyan szedje össze fezt (a török piros süvege) és a papucsait.

Búsan ballagott hazafelé. Lakása ott volt a török temetőtől néhány száz lépésnyire. A muzulmán (török) vallás tiltja ugyan a bort, hanem a derék Mehemet olyan rendkívüli finom borokat csempészett, hogy került azokból néha-napján még a nagy ur asztalára is. Egyébkint még 1527-ben vetődött erre felé s mert szerény, békességes ember

volt, nem bántotta soha senki: se a magyar, se a török, se a német. Hanem azért mégis csak hire ment a Mehemet kidobatasának és bizony ő sem késlekedett elmondani a rajta esett méltatlanságot azoknak, akikkel találkozott.

A Mehemet esetét apránkint elfelejtették. Annál nagyobb hire ment a csodának, mellyel csakhamar egész Buda tele volt.

Mikor mi hárman a jó Mehemetet kidobtuk, folytatá Csuntif aga, nagy volt bennünk a méltatlankodás, hogy igazhivő léte, hogyan hazudhatott akkorát. Azonban akaratlanul is fölmerült lelkünkben az a kérdés: Hát ha igazat mond? Utóvégre Allah hatalma csodát tehet az igazhivőkön kívül másokkal is.

Nyugtalanok voltunk, de igyekeztünk lecsillapodni s szép csöndeskén tovább iddógtunk. Éjfél is elmúlt régen és bennünk is fölébredt a kíváncsiság ördöge. Látni akartuk a Máriát!

Felhős volt az ég és mi olyan óvatosan haladtunk, mint ha loptunk volna. A kápolna nyitva volt. Bementünk és félre huzódtunk. Majd kinéztük a szemünket, úgy figyeltük azt a csodatevő szobrot.

Megcsendült a hajnali harangszó. Összerázkódtunk.

— Látod-e, Tütref? kérdém.

Az ugyan nem látott semmit sem, de röstelte a többiek előtt bevallani és így szólt:

— Csakugyan látom . . .

A többiek is így vallottak. Nosza hire is futamodott ennek. Nem terjed a láng a pozdorjában olyan gyorsan, mint annak a hire, hogy mi is láttuk. Szó, ami szó: bizony nem teszem rá a nyakamat, hogy csakugyan láttam-e valamit, vagy sem.

Mehemet szépen meggyarapodott. Mert aki látni akarta a csodát, nála töltötte az estét és aztán hajnalig elborozgattak mindig. A dolog feltűnt. Meggyőződtek a csodáról nem csak a kis emberek, hanem még a püspökök is. Még maga a budai basa is, kinek Allah növesse hosszúra a szakállát! Voltak azonban hitetlen kutya is, akik nem hittek sem Allah, sem Jézus hatalmában

és azt mondták, hogy csalás az egész! Élő nő-alakot állítanak oda, az pislogat. Az olyanokat aztán a hívők irgalmatlanul elverték. Máskor meg a hívőket verték el. Olyan forrongások keletkeztek, hogy nem egy volt, aki ott hagyta a fogát. A hatóságok végre is megsokalták ezeket a villongásokat. Összeült egy választott bíróság itélni a dologban. Ott volt az imam (főpap), s még egyéb papok. Előfogtak minket, hogy mondjuk el, honnan vettük a hirt.

— Mehemettől.

— Elő vele!

Mehemet annyira össze töpörödött a félelemtől, hogy alig látszott. Reszketve állt meg a bíróság előtt. Pénzét azonban előbb elásta, hogy ha esetleg börtönre ítélik, később, ha kiszabadul, megtalálja és legyen miből élnie.

— Hogyan állithattál te, igazhitű létedre, olyasmit, ami nem igaz? Mert ha igaz, hogy Allah csodát teszen, akkor mindenki látta volna. Ha meg nem tett csodát, hogyan mertél valótlan állítani és félre

vezetni az egész népet és forrongást keltetni ott, ahol eddig béke volt? Felelj!

Mehemet felelé:

— Igazat beszéltem, oh bölcs és igaz biráim!

A püspök ég felé emelé karját, hogy ime Isten dicsőségét hirdeti egy pogány ajk. Az imam pedig dühében olyat ütött az asztalra, hogy a kalamáris felugrott és a tartalma pedig végig ömlött az asztalon.

— Nem igaz! dörgé rá a vádlottra.

— Tűzre vele! kiáltá az imam és inté-sére a hóhér már közeledett, hogy meg-ragadja.

— Irgalom! kiáltott ekkor a vádlott. Ne ítéljete el, mert az igaztalan elitelt vére vissza hull az okozójára, mondja a korán (török szentírás.)

— Miért irgalmazunk mi neked? szólt a kádi (bíró), mikor te, boldogtalan, a saját írásoddal is bizonyítod, amit ajkad mond.

— Oh kádi, éppen ez az írás fog meg-menteni!

— Hol van hát?

ÉRTSETEK MEG: FÖLNYITJA — HA HALLJA, DE HÁT NEM HALLJA. (Lásd a 47. lapon.)

A kádi átnyujtotta az agának az írást, melyet mitőlünk elvettek s melyben Mehemet leírta azt, amit nekünk mondott.

Csöndesség volt.

Mehemet olvasta: »A török-temetői Boldogságos Szűz, ha meghallja a hajnali harangszót, felnyitja szemeit és azután ismét lehunyja.« Mikor elolvasta, nyugodtan leült és szólt.

— Én elmondtam a magam védelmét.

— Nem értem.

— Olvasd magad, oh nagytehető kádi!

A kádi elvette és halálos csendben újra olvasá az írást »A török temetői Boldogságos Szűz, ha meghallja a hajnali harangszót, felnyitja szemeit és azután ismét lehunyja«.

— Még most sem értem! Azzal akartod magadat menteni, ami a legmeggyőzőbben szól ellened?

— Igenis azzal. Mert én azt írtam, hogy ha a török-temetői Boldogságos Szűz meghallja a hajnali harangszót, felnyitja szemét és ismét lehunyja.

— Nos?

— Hát értsetek meg végre! *Ha* meghallja. De hát *nem hallja!* Bocsássatok el! (Lásd a képet a 46. lapon.)

Fura jelenet következett erre. A védelem oly agyafurt s mégis tökéletes volt, hogy a vád elesett és a bölcs bíróság azt sem tudta hirtelenében, milyen arcot vágjon. Mehemet a maga meséjét azért találta ki, hogy a borát igyák, s mert a bíróság és hallgatóság minden tagja ivott belőle, hát nem is ítélte el senki.

De hát csakugyan látták a csodát? kérhetné valaki.

Akik hitték, azok látták, ami nincs. Erre az esetre azt mondtam: »Ami nincs.« De hát ha más esetben »van«? Oh, mert a hit erős. El ne vegyétek az embertől, mert hite nélkül nyomorultabb lesz a legutolsó állatnál. Hogy mit hiszen, az az ő dolga és azért Allah mindnyájunkkal le fog számolni. La Illa Il Allah! Mohammed razul Allah! (Egy az Isten, és Mohammed az ő prófétája!)

FEJTŐRŐ.

Rejtett nevek.

I.

Szerkesztette Réthy György.

Első része ital, második része mulatság, harmadik a névelő. Az egész női név.

II.

Szerkesztette Körösy Margitka.

Csillag-rejtvény.

Szerkesztette Keczer Ilona.

- ×u×a×i ×á×o×
- N×sz×l×sz×m×e×f×j×e×e×

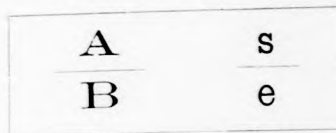
Rejtett szók.

Szerkesztette Fürst Sári.

- Nemzet vagyok. *Ha* első betűmet elveszed, ismét nemzetté leszek.
- Melyik koston jó pihenni?

Betű-rejtvény.

Szerkesztette Fischl Vilma.

A megfejtők között, a kihuzott nevek sor-rendjében: **3 korona-**, **5 korona-** és **8 korona-**áru könyvet sorsolunk ki jutalom-díjúl.

**A „Kis Lap“ pályázatának
eredményét
a jövő számban hirdetem ki.
Forgó bácsi.**

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« LXVI. köt. 1-ső szá-
mában közölt rejtvények megfejtése a követ-
kező:

Régiség-rejtvény: Kukorica édes málé.

Szóforgatós-feladvány: Deák Ferenc.

Fogas kérdés: Fogas.

Megfejtők: Mády Ilonka, Bernáth Lajos, Faragó Ilonka és Sárika, Agoston Lilly, Szemző István, Meixner Emil, Könyöki Matild és Józsi, Rencsisovszky Margit, Könyöki Izolda és József, Oblath Leó, Matskási Magda, Wagner Elzi és Jenő, Paulik Irike, Pasiut Adél, László és Endre, Kunda Ilona és Gita, Fránkl Alice, Sztrilich Tamás, Sturm Irén, Kendi Laci, Szánthó Laci, Réta Margitka, Szabó Gyula, Milutinovits Corinna és Janka, Thyll Laci, Frankl Lilly, Lehoczky Árpád, Wagner Erzsike, Csillag Sándor, Keczer Ilona, Keresztessi Elza, Andor és Ödönke, Horváth Pistike, Marsovszky Etuska, Országh Sándor és Géza, Haitsh Emmy és Ella, Mérey Dalma, Vörösmarthy Ida, Marton Pista és Ilonka, Zoltán Pista, Surányi János, Hertelendy Andor, Tischler Mici és Lajos, Blahó Mici és Gyuri, Wittmann Erzsike, Kis Jenő és Károly, Bayer Sándorka, Erdődy Laci, Herzfeld testvérek, Müller Lilike, Breuer Lajos, Mittelmann Miksa, Goldstein Anna és Erna, Czukrász Zoltán és Gyuszi, Klein Aranka, Flórka és Ferenc, Heller Simon és Árpádka, Wurm Bettyke, Halmi áll. gazd. felső népiskola nevében: Baber Antal, Baber Ferenc és Tóth Mihály, Jankovics Cella és Janika, ifj. Schiller Miklós, Majay Anna, Rosenzweig Aliceka, Veszprémi Károly, Ránd Richárd, Wessely Kálmán, Jung Ilona, Blau Rózsika, Perl Erzsike, Szathmáry Bertuska, Pichler István, Makray László, Karácsony Sándor.

A jutalom kisorsolása szabályszerűen megtörténvén: 3 korona áru könyvet nyert **Réta Margitka, Budapest**; — 5 korona áru könyvet **Weiszbürg Hugó** és **Misike, Décsfalva-Abosgálfalva**; — és 8 koronaáru könyvet **Keresztessi Elza, Andor és Ödönke, Szerencs**, kiknek az illető könyveket a kiadó-hivatal megküldi.

*

A »KIS LAP« LXV. köt. 26-ik számában közölt rejtvények megfejtését beküldték még: Gedeon Rózsika, Lamos Margit és Zsolti, Makray László, Darázs Karolin, Kálmár Zsófia, Farczádi Irén, Weiszbürg Hugó és Misike, Blahó Mici és Gyuri.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Még folyvást hullanak rám az újév alkalmából a ti szerencse-kívánataitok, ragaszkodástok és hűségtek drága jelei. De mert képtelen vagyok egyenként válaszolni rájok, fogadjátok szívesen ezen az uton az én forró köszönetemet s érzelmeitek szívből fakadt viszonzását. F. b.

*

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Budapest, Kerepesi-ut, 54. sz., Athenaeum-épület.
Nyomatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai r.-társulat Budapesten.

Bandara Miklós. Az éneklő madarak vadászása nem csak barbár kegyetlenség, de oktalanság is. Kegyetlenség azért, mert a természet ékes-ségére, az erdei élet bájának növelésére szolgáló ezen kedves teremteket kiirtja vagy rabságra kárhoztatja. Oktalanság azért, mert épp az éneklő madár van arra hivatva, hogy a nyüzsgő sokaságban szaporodó ártalmas férgeket s azok petéit, melyekből az ő táplálása telik, a fa kérge alól is kikaparja s megegye. En különben mindig szomoruan nézem a kalitka börtönében szökdecéslő madarat. Megható költeményben rajzolta meg az ilyen állatka sorsát egy régi jó magyar költő: Virágh Benedek. Olvassátok csak el azt a versét, melynek címe: »A kalitkába zárt madár«. Tudom, a lelketekre fogjátok venni mind-annyian e nemes költeménynek tanulságát. Köszönöm szeretetről tanuskodó jó szándékodat: de nekem éneklő rab-madárkát ne küldj. — **Breuer Lajos.** Hiszen soraidban te sem tagadod, hogy nem viselted gondját az 1-ső számnak. Annak az öreg urnak pedig ne vidd a megfejtéseket, mert ezek elintézése nem ő rá tartozik. Irhatsz lev.-lapon is. — **Erdődy Laci.** Kérdést intéztem. A választ majd közlöm veled. Főlépülésed híret örömmel vettem. — **Wittmann Erzsike.** Ugy látom, te is olvasatlan hagyod a »Forgó bácsi 10 parancsolatát«. Kéréseddel a kiadó-hivatalhoz fordulj. Tán betegségeden mult, hogy elkalodott a tartalom-jegyzék. Most, hogy szerencsésen meggyógyultál, rendben fogod tartani a *Kis-Lapot* és mellékletét. — **Hertelendy Andor.** Ha sok a közölni valód: mégis csak ajánlatosabb, ha lev. lap helyett levélpapírost használj, mert kéziratodra most is férne rá valamivel nagyobb világosság. Az írás komoly munka, s azt szabatosan is illik végezni. Az egyik rejtvényedet, mint ügyeset, besoroztam. — **Bleuer Bandi.** Szorgalmas munka, de tökéletlen. A pótolandó szavak nem mindig azok, csak szó-töredékek. Pedig, mint már igen sokszor említém, a kiegészítendő szó érthető szó s ne homli csonkaság legyen, mint p. o. *Ima, id. ajt. átor* stb. Különben a választott név helyett válassz másikat, mert az, melyet választottál, már unos-untig van felhasználva. — **I. M. (N.-Rhd.)** Levél ment és megy. — **Országh testv.** A kiadó-hivatal fog felelni. Miért nem írod meg a leveled keltének helyét, mint ezt a »F. b. 10 p.« megkívánja? — **Marsovszky Etelka.** A képrejtvény megjelen. A másikra nézve: olvassd el a Hertelendy Andornak szóló üzenetemet. — **Wagner Erzsike.** Derék, hogy öt éves kis bogárka létedre már értesz a rejtvények följeljtéséhez. Ha majd megtanultad az írás nehéz mesterségét, nekem is küldj levelkét. — **Jung Ilona.** Olvassd el a »Forgó bácsi 10 parancsolatát« s annak 10-ik pontját különösen szem előtt tartsad. — **Deutsch Géza.** A te neved is bele kerül a Forgó bácsi nagy kucsmájába, melynek öbléből, ha kedvez a szerencse, a sok száz közül a te nevedet is kihuzhatja a szedő-fucska. — **Kendi Laci.** Olvassd el, mit üzenek ebben a rovatban Hertelendy Andornak. Az az üzenet neked is szól. Ami meg magát a feladványt illeti: megfejtésül világra vagy országra szóló nevet szokás választani. De valameddig olyan hirneves férfi nem válik belőled mint Arany, Petőfi, Vörösmarthy, Deák, Kossuth, Napoléon, Virgilius, Homérosz, Ráfael stb.: a te tisztességed, de egylőre ismeretlen neved nem szolgálhat rejtvény tárgyaul. — **Faragó Ilonka és Sárika.** A kiadó-hivatalt kérdezzétek meg. — **Paravicini Mariska.** Az előző neked is szól. — *Több levélről a jövő számban.*

Társ-szerkesztő **ROBOZ ANDOR.**